

Karosszék - ún. caquetoire

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	71.43.2
Készítés ideje:	1530 - 1540 KÖZÖTT
Készítés helye:	Auvergne; Franciaország
Anyag:	bükkfa; diófa; szilfa; tölgyfa
Technika:	esztergályozott; faragott
Méretek:	magasság: 123 cm szélesség: 66 cm mélység: 56 cm

Elöl két pogácsatagon nyugvó, esztergályozott, hátul két sima, hasábos lábát egyenes hevederek kapcsolják. Faragott kávája rozettával, levelekkel díszített. Ülőlapja trapéz alakú. Támláin közepén angyalkafejes, indás koszorúba komponált OKF, illetve PNE monogram, feltehetően a tulajdonos nevének kezdőbetűi. Pilaszterein felfűzött, leveles indák, táblácskák, tarisznyák. Zárórészében csigás maszk, voluta. Elnevezése feltételezhetően a *caqueter* = csevegni, fecsegni igéből ered. Másik elnevezése *chaise á femme* (nőknek való szék). Mindkettőből arra következtethetünk, hogy e típusú karosszékeket előkelő családok asszonyai használhatták kandalló körüli társalgásuknál. Három változata ismert: az áttört támlájú, a forgatható és a magas támlájú. Az itt bemutatott székek ez utóbbi csoportba tartoznak.

A széktípus reprezentatív darabjai megtalálhatóak többek között a párizsi Musée des Arts décoratifs (ld. [itt](#)) és a londoni Victoria and Albert Museum gyűjteményében (ld. [itt](#)).

Kissé nehézkes formái, a támlák díszítőmotívumai illetve azok anyaga – tölgyfa, a később általánosabb diófával szemben – a korai datálás mellett szólnak, annak ellenére, hogy a széktípus a 16. sz. második felében és a 17. században volt igazán elterjedt.

Irodalom

- Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Bútorművészet a gótikától a biedermeierig*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2000. - p. 35. (Nr. 3.)
- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 14.
- Szerk.: Péter Márta: *Reneszánsz és manierizmus. Az európai iparművészet korszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1988. - Nr. 109.
- Vadászi Erzsébet: *A bútor története*. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 1987. - 81 ill. 95
- Szerk.: Voit Pál: *Bútorművészet. Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - 26 ill. 18
- Szerk.: Miklós Pál: *Európai Bútorok. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei*. Magyar Helikon, Budapest, 1979. - 237 ill. 5
- Szerk.: Jakabffy Imre: *Deux caquetoires. Ars Decorativa*, 2. (1974). 1974. - 45-60. (Vadászi Erzsébet)
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 142.

